

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 37

Cena 15 din

PTUJ, 16. septembra 1960

Letnik XIII

Glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi
za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik« zavod s samostojnim financiranjem.
Direktor Ivan Kranjčič
Odgovorni urednik: Anton Baumap
Uredništvo in uprava: Ptuj, Lackova 8
Telefon 156, čekovni račun pri Komunalni banki Maribor
podružnici Ptuj, šte. 604-708-3-206.
Rokopisov ne vračamo.
Tiska Mariborska tiskarna Maribor.
Celotna naročnina za tuzemstvo 750 din, za inozemstvo
1250 din.

Še na mladinskih akcijah

Motiv iz mladinske delovne akcije

Kidričevo je obiskala parlamentarna delegacija Gane

Delegacija iz Gane v Kidričevem

LRS Janez Hribar. Goste so tukaj pričakovali: direktor tovarne ing. Franjo Gruenfeld s predstavniki družbenega upravljanja in družbenih organizacij, predsednik skupščinskega odbora Milan Apih, predsednik OLO Maribor Jože Tramšek, predsednik Občinskega ljudskega odbora Maribor-Tabor Franc Rant in podpredsednik Občinskega ljudskega odbora Ptuj Franc Prime. Delegacija iz Gane je vodil politični voditelj, pooblaščenec za oblast Volte F. Y. Asare. Skupno s spremstvom je štela delegacija 22 oseb, od tega 3 žene, 2 poslanki in soprogo vodje delegacije.

Gostje iz Gane ter člani spremstva iz Beograda so se zanimali za razne faze proizvodnega postopka te tovarne. Potrebna pojasnila jim je dal direktor tovarne ing. Franjo Gruenfeld. Ogled tovarniških oddelkov je trajal več kot 2 uri. Najdalje časa so se vsi skupaj zadržali v livarni in v elektroizbi. V njej so počakali, da so delavci dokončali postopek vlivanja 6 štirimetrskih palic premira nad 8 cm, ki jih je žerjav dvignil po ohladitvi iz livarne. Večina gostov se je hotela z dotikanjem prstov prepričati, če je odličen res popolnoma ohlajen. Za vse so pokazali veliko zanimanje. Delavci, ki so bili ta čas na izmen, so bili napram gos-

stom zelo ljubezni. Nekateri med njimi so tokrat prvič videli prebivalce afriškega kontinenta.

Med pohodom po tovarniških oddelkih mi je član spremstva Ljubo Mijatović iz Zvezne ljudske skupščine pojasnil, da so si delegati iz Gane ta dan ogledali Zagrebški velesejem. Dame so se zanimale na njem za predmete, za katere kažejo enako zanimanje vse Evropejke. Prav rade so se zadrževale pri modnih oddelkih in pri nakitu. Glede otrok njihovih ljudi iz ambasade v Beogradu pa je pristavil, da se čudovito hitro in lahko navadijo srbohrvaščine in da hodijo v naše šole, kjer se z našimi otroci prav dobro razumejo in pri pouku niti malo ne zastajajo za našimi učenci. Posebno pozornost v delegaciji je vzbujal med vsemi našimi posebno oblečen član delegacije, poslanec S. D. BOUBO, visok možakar, vodja manjšin v parlamentu. Stopal je zraven vodje delegacije, vseh v sredini skupine, med nami, pa zopet med našim spremstvom. Vodja delegacije se je izredno zanimal za vse posebnosti proizvodnje aluminija, nič manj pa ostali člani, ki jim je bilo vse raztolmačeno v angleščini. Ljudski poslanec Janez Hribar je tolmačil v angleščini skupini, ki ga je obdajala.

V nedeljo, dne 11. septembra 1960, pozno popoldne je potovala skozi Ptuj v Kidričevo parlamentarna delegacija iz Gane, ki je bila te dni na obisku v Jugoslaviji. V Kidričevem si je ogledala skupno s spremstvom iz Zagreba in predstavniki iz Ljubljane in Maribora pod vodstvom direktorja tovarne ing. Franja Gruenfelda proizvodni postopek v obeh tovarnah. Po več kot 2-urnem obisku Kidričevega je delegacija s spremstvom odpotovala v Maribor, od tam pa si je v ponedeljek ogledala še TAM in HE Mariborski otok ter del Pohorja na krajšem izletu.

Pred upravnim poslopjem je parlamentarne iz Gane pozdravil v imenu Ljudske skupščine

Oba zbora sta zasedala

Včeraj, v četrtek, 15. septembra, 1960, sta v Ptuj zasedala oba zbora Občinskega ljudskega odbora Ptuj.

Na dnevnem redu skupne seje so bila personalna vprašanja razrešitev in imenovanj v gospodarskih organizacijah in v šolah, na dnevnem redu ločenih sej pa je bilo več odločkov, kot odlok o vodarini in o minimalnih agrotehničnih merah, nadalje sta odobrila več garantnih izjav za gospodarske organizacije za najetje kreditov za nabavo strojev in opreme ter za graditev gospodarskih poslopij. Rešile sta še nekaj prošenj za dodelitev zemljišč iz sklada SLP.

Po seji je odpotovalo več odbornikov in funkcionarjev oblasti in množičnih organizacij v Maribor na pogreb odbornika Stanka Rajherja.

V. J.

to brez predhodnega dogovora z misijo OZN. Gana je celo povedala, da bo umaknila svoje čete, če misija OZN ne bo predala radijske postaje zakoniti Lumumbovi vladi. Med drugim namenjajo umakniti svoje čete iz sestava OZN in jih podrediti Lumumbi. Enako so povedali v Kairu. Tako, ko bo Lumumba zahteval umik čet ZAR, jih bodo umaknili, ker nečejo, da bi njihove čete uporabljali za nepametne in nepravilne akcije proti neodvisnosti Konga.

Položaj postaja zaradi takšnih izjav jasen. Na eni strani imamo afriške dežele, ki so jasno povedale, da bodo podprle zakonito Lumumbino vladno, na drugi strani pa so zahodne dežele in OZN, ki so se postavili na stran Kasavubuja in separatistov Combeja in Kalondžija. Kot smo že omenili, te sile bi rade dosegle popolno zmago, da bi lahko krmarile v kalnem in spremenjenem Kongu v skrbniško ozemlje, da bi uran ostal v zahodnih rokah. Sedaj je dolžnost vseh naprednih sil, da preprečijo takšno krivično akcijo, s katero bodo spodkopali avtoriteto OZN.

Priprave na jesensko setev v ptujski občini

Jesenska setev je zopet pred vrati. Številne kmetijske organizacije, kakor tudi kmetovalci sami, se nanjo temeljito pripravljajo, saj zavisi od dobrih priprav tudi končni uspeh.

Tudi letos smo dosegli visoko proizvodnjo pšenice, saj je enaka lanskeletni rekordni proizvodnja pšenice, saj je enaka lanskeletni rekordni proizvodnji, ki je znašala nad štiri milijone ton, kar je dvakrat več, kakor pred vojno. Tudi povprečni hektarski donos, ki znaša sedaj približno 40 metrskih stotov na hektar, nas ne sme zadovoljiti, temveč moramo stremeti za čim večjim pridelkom, ki bo še dalje dvigal življenjski standard naših ljudi.

Letošnja žetev lepo prikazuje tudi to, da se nekatera kmetijska gospodarstva in zadrage niso dovolj potrudila, da bi dosegla čim višje hektarske donose. V bodoče moramo stremeti za tem, da bo pridelek vedno večji.

kar nam razni tehnični ukrepi popolnoma omogočajo. Nadalje moramo izbrati takšne sorte pšenice, ki na naših poljih najbolje uspevajo. Pogoji za nadaljnje povečanje pridelka je predvsem uporaba najbolj kakovostnega inozemskega semena vse dotlej, dokler naši znanstvenoraziskovalni zavodi ne vzgojijo domačih sort visokorodne pšenice, kar gotovo ni več daleč. Pšenica »Slavenka«, profesorja Korica, je na tej poti prvi pomemben uspeh domačih strokovnjakov.

Glede na dosedanje živahne in temeljite priprave kmetijskih organizacij in glede na predvidene površine lahko v sledeči žetvi ob normalnih vremenskih razmerah pričakujemo okrog pet in pol milijona ton pšenice ali povprečno 22 metrskih stotov na hektar, kar je za poldrug milijon ton več, kakor lansko leto. Strokovnjaki obljublajo, da

malu tudi vremenske razmere ne bodo več vplivale na proizvodnjo žita, kar bo zelo pomembno za vse kmetovalce in meni, da se v bodoče ne bo trepotrošnike žita in kruha. To pa bati pomanjkanja kruha, tega osnovnega prehranskega predmeta, zaradi slabih vremenskih razmer, ki bi drugače lahko uničilo vse pridelke.

In kakšno je stanje v ptujski občini? Kmetijske zadruge so že naročile potrebno količino semena — 93 ton —, ki bo potrebno za zamenjavo. Po odloku so za to odgovorne in se bodo potrudile, da izpolnijo svojo nalogo in obogate naša polja z visokorodnimi sortami pšenice.

Druge pomembne naloge kmetijskih združenj v ptujski občini je organizacija kooperacijske proizvodnje, ki naj predvidoma obsega 200 hektarjev površin. Sklepanje pogodb je že v teku in je dosedaj podpisanih pogodb že za 50 hektarjev.

Tudi letos ne bodo zapostavljali gnojenja z umetnimi gnojili, saj so jih naročili 270 ton, ki so rezervirana samo za pšenico. Predvidevajo, da bodo s tem pognojili čez 1500 hektarjev pšenice jesenskih posevkov.

To je le nekaj glavnih stvari iz letošnjih priprav na jesensko setev v ptujski občini. Kmetovalci, kakor tudi potrošniki, upajo, da bo žetev obilna in da bo tudi drugo leto dovolj kruha.

-tf

VABILO

Turistično in olepševalno društvo v Ptuj obvešča svoje članstvo in ostalo prebivalstvo iz Ptuja, da bo občni zbor tega društva v torek, dne 20. septembra 1960, ob 19. uri v dvorani Občinskega komiteja ZKS Ptuj.

Švedski optimizem

Sotokholm, 15. sep. (Tanjug). — Švedski zunanji minister je izrazil včeraj optimistično mnenje glede mednarodnega sporazuma o ustavitvi poskusov z jedrskim orožjem. Po tem sporazumu se danje atomske sile ne bi bile obvezane, da uničijo zaloge orožja, pač pa bi se odrekale nadaljnji proizvodnji in konstruiranju še bujših bomb.

vedejo obenem ukrepe, ki so v zvezi s pravilno prehrano, preprečevanje nadaljnjih obolenj in podobno.

(Nadaljevanje na 2. strani)

boje. V taborišču je zelo prijetno, saj poznajo vse vrste razvedril.

V tem prijetnem okolju pa niso pozabili domačih in jim pošiljajo najlepše pozdrave. S pozdravi se oglašajo: Družovič Jože, Lajh Franc, Klopšček Edl, Kropić Franc, Rozman Alojz, Žerak Franc, Robin Angelca in ostali.

Zelimo jim, da bi se v sestavi 9. mariborske mladinske delovne brigade kar najbolje obnesli in prinesli čimveč udarnih znakov.

Ker je investitor nove avtomobilske ceste od Maribora do Lenarta predvideval, da bo cesta v Lenartu končana do konca avgusta, na žalost pa se zaradi večkratnega slabega vremena in drugih vzrokov to ni posrečilo, so prišlo na delovščino še tri mladinske delovne brigade, ki bodo poskusile dokončati delo. Odzvalo se je tudi 37 ptujskih mladincev, ki tvorijo skupaj z ravnstvom in celjsko mladino mladinsko delovno brigado »Karl Destovnik-Kajuhar«. Ta brigada bo delala mesec dni, kakor vse dosedanje brigade, nato pa se bo vrnila domov.

Ptujska mladina je torej letos zelo aktivna, saj se udeležuje vseh mladinskih delovnih akcij od marca do oktobra, z vseh delovišč pa se vrača z največjimi priznanji in nadaljuje svetlo tradicijo ptujske udarne mladine.

-tf

Proslava 200-letnice Šole v Gorišnici 1760—1960

Nedelja, 25. septembra: ob 9. uri: lahkoatletsko tekmovanje pionirjev (Gorišnica, Cirkulane, Markovci)

ob 14. uri: goriški manever (vsa PGD gorišniškega območja)

ob 15. uri: nogometna tekma (Desternik : Gorišnica)

ob 20. uri: »Pot do zločina« (M. Kranjec — drama — Gorišnica)

Ponedeljek, 26. septembra: ob 18. uri: šahovski brzoturnir (šahisti gorišniškega območja)

Torek, 27. septembra: ob 20. uri: literarno-glasbeni večer (Aktiv LMS Gorišnica)

Sreda, 28. septembra: ob 12. uri: »Zgodba o zdravljenju kamne« (Sola Gorišnica)

Četrtek, 29. septembra: ob 20. uri: koncert pevskih zborov (Gorišnica)

Petek, 30. septembra: ob 17. uri: strelsko tekmovanje (ZB NOB, PGD, lovci, Partizan)

Sobota, 1. oktobra: ob 20. uri: slavnostna akademija

ob 5. uri: Budnica po vaseh šolskega okoliša

Nedelja, 2. oktobra: ob 8. uri: sprejem gostov

ob 9. uri: polaganje venca na grob padlih borcev

ob 10. uri: »200 let šole Gorišnica« (Pozdravni nagovor, oris zgodovine šole, odkritje plošče, imenovanje šole, kulturni program)

ob 12. uri: otvoritev razstave

ob 15. uri: ljudsko rajanje

Vse prireditve bodo ob vsakem vremenu v Zadrugnem domu, v šoli in na telovadščici v Gorišnici.

Iskreno vabi šolski odbor

Tuberkulozne bolnike lahko zdravimo tudi doma

(Nadaljevanje s 1. strani)

Predvsem pa je uspešnost bolnikovega zdravljenja doma odvisna od njega samega.

— Zdravljenje na domu bo uspešno samo, če bo bolnik z vztrajno voljo premagal slabe vplive in navade ki sicer prevladujejo pri nediscipliniranih ali celo asocijalnih bolnikih.

— Bolnik mora redno in po navodilih prihajati na preglede v dispanzer in se v vsem podrežati navodilom zdravnika in medicinske sestre.

Pogosto je potrebno, da bolnik nadaljuje z zdravljenjem tudi še tedaj, ko se vrne na redno službeno mesto.

— Vodstva podjetij in ustanov naj olajšajo svojemu bolniku delovne napore in zagotovijo ustrezne pogoje dela, ki bodo skupno, z zdravili ugodno vplivali na hitro in dokončno ozdravljenje.

Organizacija Rdečega križa naj pripomore, da se bolniku ustvarijo primerni pogoji za zdravljenje na domu:

— Patronažni aktivisti RK naj razbremenijo delo dispanzerskih sester in pomagajo predvsem pri uvažanju higienskih razmer na domu. Posredujejo naj pomoč za izboljšanje ekonomskih pogojev družine, urejajo naj stanovanjske razmere, prehrano in podobno.

— Patronažni aktivisti RK naj organizirajo in nudijo bolnikom nego bolnikom, ki morajo ležati ali pa nimajo primerne domače oskrbe.

— Aktivisti naj poučujejo bolnika in člane njegove družine o ukrepih proti širjenju kužne bolezni, o pravilni bolniški negi, o pripravljanju hrane ter o spodbudnem ravnanju z bolnikom samim.

— Aktivisti RK naj na posebnih seminarjih usposobijo čim več aktivistov za pomoč bolnikom na domu. Skrbijo naj, da se predvsem čim več svojcev tuberkuloznih bolnikov vključi v tečaj RK za nego bolnika na domu.

— Rdeči križ naj s svojim družbenim vplivom pomaga zdravstveni službi, da se v čim večjem obsegu organizira zdravljenje tuberkuloznih bolnikov na domovih; saj mora tako ali tako vsak bolnik, bodisi da se je zdravil v bolnišnici ali ne, za časa bolezni jemati zdravila tudi doma.

Trg je dobro založen

Skoraj vsak dan se na ptujski tržnici pojavlja ista slika. Pisana reka besed, živahnost in barvitost, vse to pozivlja lepo ptujsko tržnico.

Semkaj prihajajo ljudje iz vseh okoliških krajev. Sada je na pretek in zato ne prodajo vedno vsega. Od tukaj izhaja tudi bojazn, da bodo morali nositi sadje domov in zato popuščajo v ceni, vjudneje ponujajo in kar je najvažnejše, mnogo bolj pazijo na čistoto razstavljenega sadja in zelenjave. V zadnjem času se je pojavila pri prodajalcih lepa navada, da nosijo in razstavljajo sadje v polivinilastih vrečkah, kar je mnogo lažje, snaznejše in okusnejše za kupca, ki bo mnogo raje kupil pri takšnem prodajalcu, kakor pri onem, ki prodaja sadje v zamazanih košarah.

In česa je največ na ptujskem

gospodarske vesti

PTUJSKA „PLETARNA“

JE ZNANA DALEČ IZVEN JUGOSLOVANSKIH MEJA

Pred pričetkom glavne jesenske sezone — Ptujška »Pletarna« se kljub močni konkurenci v Jugoslaviji dobro uveljavlja — Pletarska galanterija je znana po vsem svetu

Se malo in jesen bo omrežila naša polja, ki bodo pričela rododarno dajati stoteren sad. Takrat bo nastopila tudi glavna jesenska sezona za obrat ptujske »Pletarne«. Listje bo odpadlo in obsežni nasadi vrhov šib, ki obsegajo 21 ha, bodo pripravljeni za »žetev«. Delavci jih bodo porezali, prekuhali, olupili in zopet bo zadosti materiala za celo leto. Zraven šib pa bo prinesla jesen še ličkanje, iz katerega pletajo ljudje v privatni obrti različne stvari, ki jih nato »Pletarna« odkupuje. Zelo priljubljen predelovalni material pa je rogoza, ki jo kupujejo iz Bačke. Izdelki iz rogoze so lični in so v inozemstvu zelo priljubljeni, saj jih odkupujejo v velikih količinah.

Iz vsega tega in drugega materiala izdeluje ptujska »Pletarna« najrazličnejše izdelke pletarske galanterije in opravlja pletarske usluge po naročilu. Kljub temu da je v Jugoslaviji okrog 2000 pletarjev, v ptujski »Pletarni« pa približno 150, se s svojimi izdelki dobro uveljavljajo, saj jih ljudje radi kupujejo. Najbolj gredo v promet košare za penjo, košare za deženke, pleteni stoli in razne druge garniture.

Kljub vsemu pa je glavno tržišče le v inozemstvu, kamor zvažajo večji del svojih proizvodov. Tako so v lanskem letu izvozili v Ciper okrog 30.000 pletenih balonov, katere pa izvažajo tudi v Zahodno Nemčijo. Od ostalih proizvodov kupujejo v inozemstvu

največ košarice za kruh in ostalo pletarsko galanterijo. Največji nozemski odjemalci ptujske »Pletarne« pa so Grčija, Avstrija, Zahodna Nemčija, Anglija, ZDA in Švedska. Kljub močni konkurenci drugih pletarskih podjetij se Ptujčani dobro uveljavljajo s svojim izdelki. Vse svoje izdelke izvažajo preko izvoznih podjetij v Ljubljani, Beogradu in Sarajevu.

V »Pletarni« so imeli lansko leto okrog 50 milijonov letnega prometa in upajo, da bodo letos dosegli približno isto številko, seveda, če se bodo oglašili kupci z naročili. Teh pa, upamo, ne bo tako malo zmanjkalo, saj vsi poznamo tisti pregovor, ki pravi, da se dobro blago samo hvali.

Na ta način bo ime 150 delavcev, kolikor jih približno zaposluje ptujska »Pletarna«, vse leto dovolj dela in zasluzka, pa tudi sezonski delavci, ki bodo pomagali v jesenskih mesecih, ne bodo prikrasani. Njihovi proizvodi pa bodo zopet osvajači domača in tuja tržišča, kjer je povpraševanje po kvalitetnih, ličnih in modernih pletarskih izdelkih vedno večje.

—tf—

In Spuhljo, okrog 25 vagonov raznega sadja, 30 vagonov krompirja in 10 vagonov žitaric. Predvideva, da bo do konca sezone odkupila še približno 110 vagonov sadja, 120 vagonov krompirja in še mnogo drugih poljščin. Odkupljeno sadje in poljščine gredo večinoma preko KPPZ Ptuj v razne kraje naše države.

V letošnji sezoni so odkupili tudi precej živine. Odkupili so 724 svinj in skupni teži 71.933 kg, 343 kom. goveda v skupni teži 129.501 kilogramov, 475 telet v skupni teži 37.930 kg in 142 konj, ki so tehtali 67.262 kg. Zadruga prodaja vso odkupljeno živino ptujskemu podjetju »Mesnine« in pa pitiljščem ptujske občine. V najkrajšem času bo tudi organizirano pitiljšče na združni ekonomiji, kar bo vsekakor koristilo zadrugi.

Priloge za letošnji odkup so potekale normalno, potrebno pa bi bilo, da bi zadruga dobila svoje skladišče in sredstva za nakup embalaže. Če bi bile te želje izpolnjene, bi lahko zadruga nastopala bolj samostojno, kot sedaj, ko je v veliki meri vezana na KPPZ Ptuj. Ravno tako so zadrugi potrebni prostori za strojni park in upravni prostori, ker mora zadruga plačevati letno skoraj 1 milijon najemnine. Vse to bi pripomoglo k njenemu še boljše mu delovanju in k temeljiti izvedbi postavljenih nalog delovnih programov. Kljub težavam, ki pa jih imajo tudi druge zadruge v ptujski občini, je KZ Ptuj zelo delovna in se trudi, da bi na vsakem koraku pripomogla k razvoju našega kmetijstva, našemu delovnemu človeku pa nudila zdravo in okusno hrano.

—tf—

Senčniki za lustre iz vrbe

Upravnik v kmetijski zadrugi

Zelo napačno bi bilo reči, upravnik ima »prvo besedo« v zadrugi. V zadrugi ne sme imeti nihče prve besede, v njej odločajo predvsem združnički samci. Razne zadruge imajo različno povezavo z združniki, ponekod pa je sploh n. Ponekod združniki kmaj vedo, kdo je v upravnem odboru, kdo je njegov predsednik, kdo pa je v združnem svetu, tega pa navadno sploh ne vedo.

Danes želim govoriti v zelo kratkem o mestu in vlogi upravnika v kmetijski zadrugi. Kmetijska zadruga je brez dvoma organizator obsežne dejavnosti na naši vasi. Vloga in mesto upravnika se krepi skupaj z zadrugo. Skupaj z razvojem in rasto zadruge se razvija tudi poklic upravnika. Dober upravnik ne sme nikakor zmanjševati vloge upravnega odbora ali predsednika kmetijske zadruge. Upravnik je le njihovo stalno dopolnilo, njihov stalni operativni organ ter nosilec novih pobud za njihovo odločanje. Dober upravnik je tisti, ki je pravi združni delavec, strokovno dorasel vlogi in sposoben organi-

zator. Upravnik mora kot član upravnega odbora sodelovati z upravnimi odbori, ker bo le tako živa zveza med vsakdanjim dogajanjem v zadrugi in med upravnim odborom ter predsednikom, ki vsi sodelujejo, kakor narekujejo združne koristi. Predsednik in upravni odbor sta najodgovornejša organa in zastopnika kmetijske zadruge ter njihovega članstva. Upravnik je nosilec vsakdanje zadrugne politike in skrbnik gospodar zadrugne imetje. Njegova dejavnost mora biti posvečena predvsem rasti novih socialnih odnosov na vasi in vlogi kmetijske zadruge. Imamo pa slučaje v zadrugah, ko vodstvo zadruge prerada zdržke iz rok upravnega odbora in združnikov v roke upravnika. Odločanje o načelnih stvareh mora biti pri upravnem odboru. Beseda združnikov mora biti glasna. Zadruga naj se razvija kot organizacija predelovalcev in v njej naj imajo prav vsi združnički prav in zadnjo besedo, t. j. sami odločajo za skupno korist.

ING. EGON ZOREC

Premalo kruha?

Kdor pozna razmere v ptujski pekovski službi, ta našim pekom verjetno ne zavidja. Toliko dea, kolikor ga imajo oni, ga ima verjetno je malo. Kapaciteta ptujskih pekarn je za enkrat še premajhna, da bi lahko z normalnim delovnim časom zadovoljevala vse potrebe. Mogoče bo nekoliko bolje, ko bo začela obratovati nova pekarna pri železniški postaji. Ta olajšava bo mogoče vplivala tudi na kvaliteto kruha, ki je v Ptuj iz dneva v dan različna. Mogoče se bo s kakšno novo prodajalno ublažil nava v pekarni, ki je po-

sebnost velika predvsem ob sobotah in pred prazniki, ko se hočejo ljudje založiti s kruhom. Če k nava prištevamo še nekoliko nerodno obnašanje mnogih ljudi, tedaj moramo priznati, da ne bi hoteli biti v prodajalnici kože. Priznati pa moramo tudi, da so ravno te prodajalke zelo potrpežljive in ustrezljive in dostojno reagirajo na nekatere, celo nekulturne zpede posameznih ljudi.

In vse to nekoliko ublaži mučno čakanje na kruh ob sobotnih dopoldnevih.

ING. EGON ZOREC

Predelava sadja v brezalkoholne pijače

Pri nas predelujemo sadje, ki ni primerno za uživanje v svežem stanju ali pa ga ne moremo prodati, navadno iz slabe vrste alkoholnih pijač. Te pijače smo nekako prisiljeni spiti doma, ker jih nihče ne bo kupiti. Če bi pa predelali to sadje v brezalkoholne pijače, bi rešili ogromne količine sadnega sladkorja, ki nam ga tako zelo manjka. S proizvodnjem alkohola uničujemo domači sladkor, obenem pa sladkor uvažamo iz inozemstva za drag denar, ki ga moramo razen tega plačati v devizah.

Organizacija predelave raznega sadja v brezalkoholne sokove je tudi ena izmed nalog naših kmetijskih zadrug. To predelavo lahko organiziramo skupno v okviru združnih obratov ali pa pri posameznih kmetijskih gospodarstvih. Da bi se to delo olajšalo, je izdala založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani posebno knjižico »Predelava sadja v brezalkoholne pijače«, ki jo je napisal strokovnjak za ta vprašanja, Franjo Kafol. Knjižica ima na 40 straneh razen uvoda še naslednja poglavja: Splošno o sadnih sokovih — Najprimernejše sadje za sokove — Čista steklenica in dober zamašek — Priprava

sadja — preprosto vkuhanje sokov v steklenice — Vkuhanje in steriliziranje — Baumanov pastilizator — Sadni sokovi v sodih — Razpošiljanje sokov za potrošnjo.

V knjižici je tudi 15 ilustracij. Na pot ji je napisal tudi dr. Jože Potrč prispevek o važnosti predelave sadja v brezalkoholne pijače. Cena knjižice je 60 din in se dobi v vseh knjigarnah ter pri založbi »Kmečka knjiga«. Ljubljana, Miklošičeva c. 6.

Vsi ga radi fotografirajo

Številni inozemski avtomobili se po prihodu v Ptuj najraje ustavijo na ptujskem mostu, od koder je zares najlepši pogled na naše mesto. Fotografirski aparati in kamere sprejemajo vse lepote našega mesta in reke Drave, ki je tujelem zelo pogodu, saj je pogost objekt njihovim fotografskim aparatom.

Ljudje so se že privadili številnim inozemcem, ki s fotografskimi aparati občudujejo naše mesto, saj se to dogaja vsak dan. Ptuj ima po njihovem mnenju vse pogoje, da se razvije v izrazito turistično mesto. Le kdaj bomo začeli izkoriščati to v polni meri?

—tf—

sadja — preprosto vkuhanje sokov v steklenice — Vkuhanje in steriliziranje — Baumanov pastilizator — Sadni sokovi v sodih — Razpošiljanje sokov za potrošnjo.

NOV LETNIK Kmetijske šole Turnišče

Mislim, da ni potrebno več na dolgo in široko dokazovati, kako potrebne so kmetijske šole in da je kmetijsko šolstvo temelj napredka kmetijstva. Najdejo se sicer še ljudje, ki podcenjujejo pomen kmetijske šole, ker pač podcenjujejo kmetijstvo nasprotno. Letošnji vpis v kmetijske šole ponekod ni zadovoljiv. Pot do resničnega napredka kmetijstva na vasi ne more mimo resnega, korenitega izobraževanja samih pridelovalcev in strokovnega osebja v kmetijstvu in združništvu. Prav pri nas, kjer si tako živo prizadevamo, da bi kmetijstvo napredovalo in doseglo raven drugih gospodarskih panog, je tembolj pereča naloga, da v kmetijski stroki vpravimo vse sodobne novosti ter premagujemo zaostalost nasprotno.

Poljedelec ali živinorejec mora danes vedeti veliko več kakor kmetovalec prejšnjih rodov. Mora znati upravljati zadrugo, poznati

zdrugno trgovino, uporabljati stroje, ki jih njihovi očetji še niso poznali, zatirati rastlinske bolezni z novimi kemičnimi pripravki, sodelovati pri izbiri živine, voditi rodovnik, sestavljati krmne obroke, delati gojilne in sortne poskuse, uporabljati gnojila itd. Kmečki poklic je nedvomno eden najtežavnejših. Danes namreč ni dovolj, da si kmet vse življenje pridobiva znanje in da šele ob koncu življenja nekaj več zna. Kmet se sicer vse življenje uči, to je trda šola, ki jo bogatijo zkušnje. Življenje res ni najlažja šola, v njej se je mogoče naučiti, češar bi se ne mogli v nobeni šoli. Toda s tem ne moremo reči, da za kmečki poklic šola ni potrebna. Naš kmet po svoji miselnosti ni zaostal, v gospodarstvu in strokovni zaostalost pa ga zadržujejo neugodne gmojne razmere našega nerazvitega kmetijstva.

In zakaj je bil v letošnjem letu

NOV LETNIK Kmetijske šole Turnišče

tako slab odziv nekaterim kmetijskim šolam? Odgovor na to bi bil: ni lahko najti mladince ali mladink, ki bi se z vso verno posvetila kmetijskemu poklicu in ki bi imela sposobnosti, da bi nesebično delala za napredek kmetijstva. Mladina ne vidi lepše prihodnosti, čeprav bo ta prišla tudi v kmetijstvu. Redki so, ki bi si z veseljem izbrali kmečki poklic smotno, kot svojo življenjsko nalogo in mu z vso verno posvečili vse svoje najboljšie sile. Da je temu tako, potrjujejo izjave nekaterih mladincev in mladink. Odkrito mi prizna, da se je lovil, preden je vstopil v kmetijsko šolo. Pravi: »Mladina dobi v industriji kaj zlahka delo, kjer dobiva plačo, ki je boljša od dohodkov, kakršne dobi mlad človek, ki je zaposlen v kmetijstvu. Zakaj bi me potem veselilo šolanje v kmetijski šoli?« S tem moramo enkrat dokončno prenehati! Za to preločnico pa smo vsi odgovorni. Kmečka mladina mora poseči v kmetijstvo dobro strokovno izobražena, poznati mora mojla, začeti tna sredstva, stroje itd. Kme-

tijsko šolanje mora postati za našo kmečko mladino dejansko pospeševanje kmetijstva.

Na kmetijski šoli v Turnišču je v šolskem letu 1960/61 vpisanih v prvi letnik 42 učencev in učenk, od tega je 30 fantov in 12 deklet. V pojedelskem oddelku jih je 25, v živinorejskem 17. V drugem letniku je 35 učencev (20 fantov in 15 deklet). Skupno je torej na tej šoli 77 učencev in učenk. Učenci 1. letnika imajo naslednjo predizobrazbo: 38 učencev ima končano osemelko, 5 učenci imajo 7 razredov in absolvirano kmetijsko gospodarsko šolo. 5 študentov je 8, od tega 4 od KZ, eden od OZZ, eden od KG in dva od Zveze borcev. Zadrugi niti kmetijska posestva niso rešile svoje naloge.

Morda bo koga zanimalo, od kod so mladinci in mladinke, ki obiskujejo šolo. 20 učencev je s področja ptujske občine in deset iz drugih krajev mariborskega okraja. Tudi iz celjskega okraja jih je prišlo 7, iz Murske Sobote 2, iz Kranja 1, iz Ljubljane 2 ter iz republike Hrvaške 1.

Tako je torej stanje v šoli. Po uk teče, nekaj težav pa je s splošnimi predmeti, kjer primanjkuje predavateljev.

ING. EGON ZOREC

